

ACTIEF BURGERSCHAP EN SOCIALE INTEGRATIE

ACTIEF BURGERSCHAP EN SOCIALE INTEGRATIE OP DE VALKENHEUVEL

De wetgever schrijft scholen in Nederland voor om zich actief in te spannen om het besef van kinderen omtrent actief burgerschap en sociale integratie te vergroten.

De Valkenheuvel onderschrijft deze doelstelling van harte. Wij vinden het van groot belang om de kinderen handvatten aan te reiken om in een pluriforme samenleving een visie te ontwikkelen alsmede een handelingsbekwaamheid aan te leren waardoor zij als goed functionerende burgers een steentje kunnen bijdragen aan een sociale, betrokken en verdraagzame samenleving.

Om dit te bereiken, is het niet alleen belangrijk dat kinderen op kennisniveau aanbod ontvangen maar dat zij zelf actief aan de slag gaan en vaardigheden ontwikkelen om in de school voor alle kinderen een veilige en respectvolle omgeving te creëren die tegelijkertijd kan dienen als 'oefentuin' en model voor de Nederlandse samenleving als geheel.

Op de Valkenheuvel willen wij hieraan werken vanuit onze Katholieke signatuur, waarin de basis bestaat uit openheid en verdraagzaamheid naar alle andere levensbeschouwelijke visies.

De Valkenheuvel is een open school met een zeer gemêleerde samenstelling. In die zin biedt zij de kinderen een ideale voedingsbodem om te leren als maatschappelijk geëngageerde, verdraagzame, respectvolle burgers de pluriforme samenleving met een 'open mind' tegemoet te treden en daarin te participeren.

De kerndoelen die gerelateerd zijn aan Burgerschap en Integratie zijn 34 t/m 39 waarbij het zwaartepunt ligt in kerndoel 36,37,38,39

- 36 De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
- 37 Leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
- 38 De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen en ze leren respect op te brengen voor verschillen in opvattingen.
- 39 De leerlingen leren met zorg omgaan met het milieu

Zijdelings zijn ook kerndoelen voor geschiedenis 47, 51 en 53 van belang. Het betreft hier vooral het kunnen vergelijken van de inrichting van de eigen ruimtelijke omgeving met die van andere omgevingen in binnen en buitenland vanuit de perspectieven bestuur, cultuur en levensbeschouwing, binnen en buiten de Europese Unie. Daarbij worden de leerlingen verondersteld gebruik te kunnen maken van historische bronnen binnen ons cultureel erfgoed. Voorts wordt verwacht dat de kinderen kennis nemen van de belangrijke historische personen en gebeurtenissen binnen het eigen historische en culturele erfgoed en deze kunnen relateren aan de wereldgeschiedenis en andere culturen.

De zijdelings verbonden kerndoelen 34 en 35 betreffen vooral kennis en vaardigheden omtrent de eigen lichamelijke en psychische gezondheid en die van anderen alsmede het vertonen van redzaam gedrag in sociaal opzicht, als consument (ook in de digitale wereld) en in het verkeer.

ONDERWIJSAANBOD M.B.T. ACTIEVE BURGERSCHAPSVORMING EN SOCIALE INTEGRATIE

Burgerschap en sociale integratie	Doelen	Onderwijsaanbod	Evaluatie
Sociale competentie	Alle leerlingen van onze school weten wat sociaal gewenst gedrag is. De kinderen oefenen structureel de sociale vaardigheden m.b.v. de methode Kleur en KiVa.	<ul style="list-style-type: none"> • Methode Kleur in groep 1 t/m 8. • Methode KiVa van groep 5 t/m 8. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastleggen sociaal emotionele ontwikkeling in Zien. • Evaluatie van de methode KiVa en Kleur op de studiedag in juni.
Openheid naar de samenleving	Alle leerlingen hebben kennis over de diversiteit van onze schoolbevolking (micro) en van onze samenleving (macro). Wij willen de leerlingen een houding van tolerantie, respect en verantwoordelijkheid meegeven.	<ul style="list-style-type: none"> • Openheid naar ouders/commissie ouderbetrokkenheid. • Verschillende activiteiten in de wijk. • Methode Topondernemers. • Tijdschrift Samsam. • Aandacht voor actualiteiten. • Kunst en cultuur menu van Kunst Centraal. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie van de commissie ouderbetrokkenheid op studiedag. • Evaluatie van de activiteiten in team- en of bouwvergaderingen.
Waarden, normen, democratie	Vanuit onze Katholieke signatuur vinden we openheid en verdraagzaamheid naar alle andere levensbeschouwelijke visies belangrijk. Om optimaal deel te kunnen nemen aan onze democratische samenleving leren we kinderen zich te gedragen volgens fatsoensnormen. We leren de kinderen hun eigen rechten en plichten.	<ul style="list-style-type: none"> • Methode Kleur. • Methode KiVa en omgangsprotocol. • Methode Topondernemers. • Aandacht voor actualiteiten. • Verantwoordelijkheid oefenen door het werken met planbord en weektaken. • Leerlingenraad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie KiVa op studiedag. • Evaluatie in team- en of bouwvergaderingen.
School als oefenplaats	Onze Daltonschool staat voor een brede vorming die bijdraagt aan een sterke persoonsontwikkeling. Wij willen een wezenlijke bijdrage leveren aan de leerling om hen in staat te stellen te kunnen functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelf verantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven.	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkracht heeft een begeleidende functie. • Jaarlijkse actie voor een goed doel. • School biedt mogelijkheden voor maatschappelijke stages. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprekkencyclus. • Evaluatie in team- en of bouwvergaderingen.

TOELICHTING

SOCIALE COMPETENTIES: DE COMPETENTIES OM MET ANDERE MENSEN OM TE GAAN

Doelen

Alle leerlingen van onze school weten wat sociaal gewenst gedrag is. De kinderen oefenen structureel de sociale vaardigheden m.b.v. de methodes Kleur en KiVa.

Onderwijsaanbod

In alle groepen werken we met de methode Kleur. Kleur besteedt aandacht aan levensbeschouwing en sociaal-emotionele vaardigheden, aan samenleving en burgerschap. De methode prikkelt de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen binnen de school als minisamenleving en biedt ruimte voor de persoonsvorming van de leerling. Ieder kind ontwikkelt zo een eigen kijk op het leven en maakt zelf keuzes wat zinvol, mooi, waar en echt is. Kleur geeft stem aan de eigenheid van elk kind en aan de diversiteit binnen: de eigen groep, de school, de woonomgeving en de maatschappij. Door de grote diversiteit aan praktische werkvormen wordt niet alleen gewerkt aan kennis maar ook aan vaardigheden zoals vragen, vertellen, waarderen, handelen en dialogiseren.

De Valkenheuvel werkt daarnaast met de methode KiVa. KiVa bestaat uit lessen met name voor de midden- en bovenbouw. De onderbouw is ook in het bezit van de handleiding en kan indien nodig oefeningen uit de methode inzetten. De KiVa lessen hebben het kind als uitgangspunt. Dat wil zeggen dat de leerkracht geen kant-en-klare en "correcte" antwoorden geeft, maar dat de leerlingen worden aangemoedigd zelf na te denken over de thema's die worden behandeld. Het programma bestaat uit tien thema's die worden behandeld. Met behulp van de lessen rondom de thema's wordt gewerkt aan groepsvorming en het tegengaan van pesten. Het eerste thema gaat bijvoorbeeld over respect. Met de kinderen wordt besproken wat een veilige school is. Andere thema's gaan over de groep, communicatie en over pesten. Het is de bedoeling dat de vaardigheden die tijdens de lessen worden ontwikkeld ook buiten de lessen worden ingezet door de kinderen. De aangeleerde vaardigheden worden tijdens de lessen geoefend. Daarna wordt geprobeerd die vaardigheden ook tijdens andere lessen in te zetten. Het uiteindelijke doel is dat de aangeleerde vaardigheden ook tijdens pauzes of alledaagse situaties zijn in te zetten.

Evaluatie

De sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen wordt vast gelegd in Zien. Aan de hand van zeven dimensies wordt informatie verzameld over de ondersteuningsbehoefte van de groep en/of de individuele leerling. Twee graadmeters die een signaalfunctie hebben, zijn welbevinden en betrokkenheid. Ze hebben een waardevolle signaalfunctie voor motivatie, zelfvertrouwen, innerlijke gemoedstoestand en cognitief functioneren. En er zijn vijf vaardigheidsdimensies die relevante informatie geven over de ontwikkelingsbehoefte van een leerling op sociaal en emotioneel gebied. Deze vijf vaardigheidsdimensies zijn: sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, sociale autonomie, impulsbeheersing en inlevingsvermogen.

OPENHEID NAAR DE SAMENLEVING: VOORBEREIDING OP DEELNAME AAN EN BETROKKENHEID BIJ DE NEDERLANDSE SAMENLEVING

Doelen

De kinderen van onze school wonen in de wijk Wildbaan-Dennenburg. De schoolpopulatie is een afspiegeling van de wijk en daarmee van de maatschappij. De wijk bevat 50% huurwoningen en 50% koopwoningen. Alle kinderen hebben kennis over de diversiteit van onze schoolbevolking (micro) en van onze samenleving (macro). Wij willen de leerlingen een houding van tolerantie, respect en

verantwoordelijkheid meegeven. Discriminatie hoort daar niet bij. Niet op grond van geloof of ras en ook niet van kinderen die anders zijn. We willen de kinderen kennis laten maken met de wereld om ons heen.

Onderwijsaanbod

Openheid naar de samenleving begint met openheid naar elkaar. Openheid naar de kinderen, naar de teamleden en naar de ouders. Op de Valkenheuvel is een commissie ouderbetrokkenheid. De commissie bestaat uit drie ouders en drie teamleden die proberen de ouderbetrokkenheid te vergroten. Twee keer per jaar wordt er een speciale ouderavond met een thema georganiseerd. Via de maandelijkse nieuwsbrief worden ouders geïnformeerd over de algemene ontwikkelingen en activiteiten op school.

Onze school staat in de wijk Wildbaan-Dennenburg. Bij verschillende activiteiten gaan we als school bewust de wijk in. Jaarlijks wordt door de onderbouw in samenwerking met een bovenbouwgroep de pannenkoeken dag georganiseerd voor grootouders en oudere bewoners van de wijk. Op 11 november start op school de lampionnen optocht. De kinderen lopen onder begeleiding van ouders door de wijk. Met kerst brengen de kleuters kerststukjes rond in de wijk. Met Palm Pasen brengt de onderbouw een bezoek aan een verzorgingstehuis in de buurt.

Vanaf groep 5 werken we met de methode Topondernemers. In deze methode komen verschillende onderwerpen met betrekking tot actief burgerschap en sociale integratie aan de orde. Daarnaast wordt in de bovenbouw gewerkt met het tijdschrift Samsam. Samsam is een tijdschrift met verhalen en foto's over het leven van kinderen uit de hele wereld. In elk nummer staat een ander thema en land centraal. De thema's gaan over wereldburgerschap, duurzaamheid en kinderrechten. In groep 7 en 8 wordt ook naar het jeugdjournaal gekeken. Naar aanleiding van de uitzending wordt in de groepen gesproken over actuele onderwerpen.

De Valkenheuvel maakt gebruik van het kunst en cultuur menu van Kunst Centraal. Allerlei vormen van kunst en cultuur komen in de verschillende jaargroepen aan de orde.

Evaluatie

Op de studiedag in juni doen alle commissies verslag van de activiteiten die zijn ondernomen en presenteren de plannen voor het komende schooljaar. De activiteiten worden in teamvergaderingen geëvalueerd.

WAARDEN, NORMEN EN DEMOCRATIE: BEVORDERING VAN DE BASISWAARDEN EN VAN DE KENNIS, VAARDIGHEDEN EN HOUDINGEN DIE NODIG ZIJN OM TE PARTICIPEREN IN DE DEMOCRATISCHE RECHTSSTAAT

Doelen

Vanuit onze Katholieke signatuur vinden we openheid en verdraagzaamheid naar alle andere levensbeschouwelijke visies belangrijk. Om optimaal deel te kunnen nemen aan onze democratische samenleving leren we kinderen zich te gedragen volgens fatsoensnormen. We leren de kinderen hun eigen rechten en plichten.

Onderwijsaanbod

Kleur is onze methode voor godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming. Kleur gaat uit van actieve pluriformiteit en verbindt de aandachtsgebieden godsdienst/levensbeschouwing, sociaal-emotionele vorming en burgerschap met elkaar. Kleur past bij de culturele en religieuze diversiteit in school en samenleving. . Verscheidene religies en levensvisies zijn inspiratiebronnen. Door middel van de dialoog

leren de kinderen respectvol met elkaar om te gaan. Met het oog op de Katholieke signatuur van de school wordt naast Kleur ook regelmatig een bijbel verhaal gelezen in alle klassen.

De Valkenheuvel heeft een omgangsprotocol met het doel om op een positieve manier vast te leggen hoe we met elkaar willen omgaan. Hierin staat ook wat er gebeurt als kinderen elkaar niet met respect behandelen. Gedurende het jaar worden de gedragsregels op school en de regels van KiVa met de kinderen besproken. De gedragsregels op school zijn gevisualiseerd en hangen in de school. KiVa werkt met thema's en regels die daarbij horen. Na ieder thema wordt een regel afgesproken. Zo proberen we het normen- en waardenbesef te stimuleren.

Met de methode Topondernemers komt de geschiedenis van de rechtsstaat aan de orde. De methode geeft ook een beeld van de geschiedenis van burgers en hun rechten door de eeuwen heen. In de bovenbouw wordt jaarlijks ook speciale aandacht besteed aan Prinsjesdag. Uiteraard levert de actualiteit ook regelmatig gespreksstof op over democratie, politiek en maatschappelijk relevante onderwerpen.

Vanaf groep 1 leren we de kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen werk. In groep 1,2 en 3 wordt gewerkt met een planbord. Hierbij leren de kinderen keuzes te maken, te plannen en het doen van verplicht en niet verplicht werk. Vanaf groep 4 werken de kinderen met weektaken.

Door de kinderen kennis te laten maken met en deel te laten nemen aan de leerlingenraad krijgen ze op een speelse manier inzicht in de werking van een democratie. In de leerlingenraad zitten kinderen uit groep 5 t/m 8. Zij vergaderen 4 x per jaar samen met een leerkracht en de directeur. Als het nodig is, worden externe partijen uitgenodigd om bij een vergadering te zijn. De visie van de Valkenheuvel is dat leerlingen op een democratische manier actief participeren en meedenken over allerlei zaken binnen school.

Evaluatie

Op de studiedag in juni wordt de methode KiVa door het team geëvalueerd. De methode Kleur, Topondernemers en het werken met planbord/weektaak wordt in team- en/of bouwvergaderingen geëvalueerd. De leerlingenraad evalueert in de laatste vergadering van het schooljaar de werking van de leerlingenraad.

SCHOOL ALS OEFENPLAATS: HET, ALS SCHOOL, OOK ZELF IN DE PRAKTIJK BRENGEN VAN BURGERSCHAP EN LEERLINGEN MOGELIJKHEDEN GEVEN TE OEFENEN MET BURGERSCHAP EN INTEGRATIE

Doelen

Onze Daltonschool staat voor een brede vorming die bijdraagt aan een sterke persoonsontwikkeling. Wij willen een wezenlijke bijdrage leveren aan de leerling om hen in staat te stellen te kunnen functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelf verantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven.

Onderwijsaanbod

Daltononderwijs is adaptief onderwijs waarbij de leerkracht de kinderen uitnodigt om op basis van vertrouwen uitdagingen aan te gaan en zich verder te ontwikkelen. De leerkracht kan een wezenlijke bijdrage leveren om de kinderen in staat te stellen te kunnen functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelf verantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven. De kinderen leren om te gaan met uitgestelde aandacht en vergroten hun zelfstandigheid. Leerkrachten bieden ruimte aan initiatieven van de kinderen en geven eerlijke feedback.

Ieder jaar organiseert de Valkenheuvel een project waarin een maatschappelijk thema centraal staat. Op deze manier willen we vorm geven aan ons wereldburgerschap. We zetten ons in voor mensen die het minder hebben dan wij. Kinderen worden inhoudelijk bij de actie betrokken. De opbrengst is belangrijk maar de bewustwording van de kinderen krijgt ook veel aandacht.

De Valkenheuvel biedt de mogelijkheid voor scholieren om op bij ons op school een maatschappelijke stage te volgen.

Evaluatie

In de gesprekkencyclus wordt de begeleidende rol van leerkrachten besproken.

De actie voor het goede doel wordt geëvalueerd op een teamvergadering.

De schoolopleider evalueert de stages.